

עפ"ת 26037/12/21 - יואל פלקוביץ - נגד פרקליטות מחוז דרום

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 26037-12-21 פלקוביץ נ' פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש

בפני כבוד השופטת גילת שלו

יואל פלקוביץ -

המערער

ע"י עו"ד רון בן שבת ממשרד עו"ד אורון

נגד

פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

המשיבה

פסק דין

המערער הורשע בבית המשפט לתעבורה בבאר שבע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונהיגה ללא רשיון נהיגה תקף לסוג הרכב. ביום 23.11.17 נדון המערער לרכיבי ענישה שונים, ובין היתר ל-18 חודשי מאסר בפועל (עונש שהופחת במסגרת ערעור שהוגש, והועמד על 16 חודשים) ול-12 שנות פסילה בפועל, כאשר נקבע כי ב-6 השנים הראשונות תחול הפסילה על רשיון נהיגה מכל סוג, ולאחר מכן תסווג הפסילה, כך שלא תחול על רשיון מדרגה B.

יצוין, כי יחד עם כתב האישום הוגשה ביום 28.4.15 בקשה לפסילתו של המערער עד תום ההליכים (תיק בפ"ת 8052-04-15); ביום 14.6.15 ניתנה הוראה בדבר פסילת רשיונו עד תום ההליכים למשך שנה, ובעקבותיה הופקד רשיונו של המערער במזכירות בית המשפט קמא ביום 29.6.15, כאשר באותו מועד הוצא אישור הפקדה. ביום 22.5.16, בהסכמת המערער, הוארכה הפסילה עד תום ההליכים ל-6 חודשים נוספים; וביום 6.10.16 הוארכה הפסילה שוב עד להחלטה אחרת, ולמעשה עד למתן גזר הדין.

עוד יצוין, כי בגזר הדין ציין בית המשפט קמא, כי **"ככל שבוצעו ע"י הנאשם פסילות קודמות במהלך תיק זה, רשאי הוא להגיש בקשה נפרדת לקיזוז תקופות אלה מהענישה הכוללת שנגזרה"**. בהתאם להחלטה זו, פנה ב"כ המערער ביום 4.12.17 בבקשה לקיזוז תקופות הפסילה שרוצו במסגרת הפסילה המנהלית (90 יום שרוצו עוד טרם הגשת כתב האישום) והפסילה עד תום ההליכים מיום 29.6.15. על כן, ניתנה החלטה משלימה של בית המשפט קמא ביום 8.1.18 ולפיה **"נוכח הסכמת המדינה לבקשה, ולאחר שהציגה ההגנה אישור הפקדה מיום 29.6.15 אני קובע כי מהפסילה שנגזרה בפועל על הנאשם בתיק זה יקוזזו 32 חודשי פסילה אותם כבר ריצה"**.

לטענת ב"כ המערער, משסיים המערער לרצות את תקופת הפסילה הראשונה של 6 שנים, ופנה למשרד הרישוי (על מנת לחדש את רשיונו, כאמור בהחלטה לגבי סיווג הפסילה), הוא נענה בסירוב. לכן, פנה המערער לבית המשפט ביום 2.11.21 בבקשה להורות למזכירות להנפיק אישור הפקדה, תוך ציון כי למעשה המערער לא נהג ברכב מיום הפסילה המנהלית.

ביום 15.11.21 ניתנה החלטת בית המשפט ולפיה: "לא מצאתי כל הפקדת רשיון שבוצעה בתיק זה. לפנים משורת הדין, תימנה הפסילה בתיק זה מיום שחרורו של המבקש ממאסרו, כאשר מתקופת הפסילה תקוזז התקופה עליה החלטתי בהחלטה נפרדת ביום 8.1.18... ככל שסבור ב"כ המבקש כי יש הצדקה לחישוב אחר של הפסילה לריצוי, עליו לפנות בבקשה מתאימה לרשות הרישוי שלה הסמכות לביצוע חישוב פסילה בהתאם להחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 9075/12".

המערער הגיש בקשה נוספת ביום 21.11.21, תוך שציין כי בית המשפט לא הורה בגזר הדין כי על המערער לבצע הפקדה נוספת של רשיון הנהיגה, והפנה שוב לעובדה שרשיונו של המערער היה מופקד בתיק הבפ"ת הקשור ולכך שהמערער לא נהג מעת שנפסל. בקשה זו נדחתה בו ביום ע"י בית המשפט קמא, ובין היתר נכתב בה כי ההחלטה הקודמת ניתנה לפנים משורת הדין, והיא אף מקלה מאד עם המערער "שכן פרשנות דווקנית של החוק יכולה היתה לייצר מצב בו תימנה הפסילה מיום הגשת הבקשה וזאת בהעדר הפקדה קודמת של רשיון הנהיגה לאחר מתן גזה"ד (או תצהיר חלף הרשיון)".

על ההחלטות האמורות הוגש הערעור שבפניי.

ב"כ המערער חזר על הטענות שהעלה בפני בית המשפט קמא, וטען כי למערער נגרם עיוות דין ממשי, שכן למעשה הוא ריצה למעלה מ-6 שנות פסילה, וטרם ניתן לו רשיון מסוג B כאמור בגזר הדין. הובהר, כי ריצוי הפסילה לא הופסק בכל שלב מאז הפסילה עד תום ההליכים; וכי החישוב שערך המערער ולפיו סיים את ריצוי התקופה הראשונה של הפסילה, אינו כולל את תקופת מאסרו (מיום 31.10.18 ועד שחרורו מוקדם ביום 30.6.19, כעולה גם מאישור שב"ס שהוגש לעיוני), אשר אין חולק כי היא אינה נמנית במניין הפסילה.

לטעמו, אין מדובר בעניין של חישוב פסילה, אלא בטעות שנפלה בהחלטות בית המשפט קמא, שקבע כי לא קיים בתיק אישור הפקדה למרות אותו אישור שקיים בתיק הבפ"ת, אשר הוגש לבית המשפט והוכר על ידו במסגרת ההחלטה לניכוי תקופת הפסילה של 32 חודשים שרוצתה.

ב"כ המשיבה טען, כי לבית משפט זה אין סמכות לדון בערעור שעניינו למעשה חישוב פסילה, כאשר לפי ההלכה שנקבעה בבית המשפט העליון, הסמכות לדון בעניינים אלו היא לרשות הרישוי, ודרך ההשגה על החלטות רשות הרישוי היא בעתירה מנהלית. עוד טען ב"כ המאשימה, כי לטעמו היה על המערער להפקיד רשיונו או חלף רשיון פעם נוספת לאחר מתן גזר הדין, למרות שרשיונו הופקד בבית המשפט במסגרת אותו הליך, שכן הרשיון שהופקד כבר פקע ולא קיים.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, מצאתי לקבל את הערעור.

אכן, כפי שציין ב"כ המאשימה, בבש"פ 9075/12 ג'אבר נ' מדינת ישראל (14.4.14) נקבע, כי הסמכות לחישוב מניין ימי הפסילה שניתנה בגזר דין, מסורה לרשות הרישוי, וכי הביקורת השיפוטית על כך נתונה לבית המשפט לעניינים

מנהלים. בית המשפט העליון נימק את הדברים כדלקמן:

"אינני רואה טעם בחזרה אל בית המשפט שנתן את גזר הדין, משום שזה סיים את מלאכתו; יכול להיות שחלפו חודשים ואף שנים ארוכות; המותב איננו בהכרח אותו מותב; אין טעם בהעמדת מותב תלתא (כמתחייב, לכאורה, אם גזר הדין ניתן במותב תלתא); אין מדובר בתיקון טעות שנפלה בגזר הדין; העניין איננו פלילי במהותו, אלא מינהלי; פרשנותו הישומית של גזר הדין מעת הינתנו נתונה לרשות הרלבנטית אשר אמונה על ביצועו, ואינה מונחת עוד לפתחו של בית המשפט. ודוק: אי-הפקדת הרישיון במזכירות בית המשפט היא אירוע או מחדל חדש, שמועדו הוא לאחר מתן גזר הדין, וכפועל יוצא ממנו - ולא מגזר הדין - נוצרה המחלוקת בנושא חישוב מניין ימי הפסילה. משעה שבית המשפט קם מכסאו, "נתונה פרשנותו של גזר הדין לגורמים האמונים על ביצועו, והם רשאים להתייעץ עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים" ... בשלב ריצוי העונש אין לפנות לבית המשפט למעט לצורך תיקון טעות סופר ועל פי הדין. בית המשפט סיים את מלאכתו עם מתן גזר הדין" ... כשם ששב"ס מחליט בעניין חישוב ימי-מאסר, כך ראוי להפקיד את מלאכת חישוב ימי פסילת רישיון הנהיגה בידי רשות הרישוי. גם אין טעם בהליך אזרחי מסורבל של בקשה למתן סעד הצהרתי, ולא בנקיטת הליך חדש בבית משפט השלום לתעבורה. המקום הטבעי הוא כאמור רשות הרישוי, זהו הגורם המקצועי שאצלו מצוי כל החומר הצריך לעניין, גם מומחיות, גם ניסיון".

אלא שבענייננו אינני סבורה כי מדובר בבקשה לחישוב פסילה או בעניין שהוא מנהלי במהותו, אלא בהשגה על טעות שנפלה בהחלטות בית המשפט קמא במישור העובדתי-פלילי (שאף אינה יכולה להיות מוכרעת ע"י הרשות המנהלית), שכן קביעתו כי רישיון הנהיגה של המערער לא הופקד בתיק זה שגויה. זאת ועוד, הגם שבית המשפט קמא העיר כי הסמכות לדון בבקשה נתונה לרשות הרישוי, הוא בחר לדון בה לגופה ונתן החלטה ולפיה הפסילה תמנה ממועד שחרורו של המערער מהכלא, וגם מנימוק זה יש לאפשר למערער לערער על החלטה זו של בית המשפט קמא.

במקרה שלפנינו, כפי שפורט לעיל, המערער הפקיד את רשיונו במזכירות בית המשפט, במסגרת תיק הפסילה עד תום ההליכים, הקשור לתיק זה. המדובר בתיק שהקשר בינו לבין התיק הפלילי העיקרי הוא קשר הדוק - הפסילה שביקשה המשיבה להטיל על המערער, היא עד לסיום ההליכים בתיק העיקרי. המדובר בסעד ביניים שמתבקש עוד טרם הוכרע ההליך העיקרי, בדומה לבקשה למעצר עד תום ההליכים; ועל פי הנהוג, לרוב תנוכה פסילה זו מהעונש שהוטל בתיק העיקרי, כפי שנעשה גם בענייננו, בהחלטת בית המשפט קמא מיום 8.1.18.

יתרה מכך, בשונה מתיקי תעבורה רבים שבהם הפסילה עד תום ההליכים ניתנת לתקופה מוגבלת, ובסיומה רשאי הנאשם לקבל את הרשיון בחזרה; הרי שבענייננו, ניתנה בהסכמת המערער פסילה עד לסיום ההליכים ממש והיא היתה בתוקף במשך כשנתיים וחצי, לרבות ביום מתן גזר הדין. לאחר מתן גזר הדין לא נעשה כל שינוי בסטטוס של המערער, הפסילה לא פקעה ולא התבקש עיכוב ביצועה (בשונה מעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל). גם בגזר הדין לא ציין בית המשפט קמא מועד לתחילת הפסילה, משמע, כי בית המשפט התכוון שהפסילה תחל מיום מתן גזר הדין.

במצב דברים זה, כאשר רישיון הנהיגה של המערער היה מופקד במזכירות בית המשפט באופן רצוף, במסגרת אותו הליך, מאז 29.6.15, אני סבורה כי הוא מוחזק כמי שהפקיד את רשיונו זה מכבר בהליך זה ואינו צריך להפקידו פעם

נוספת. יוער בהקשר זה, כי בית המשפט קמא לא נתן במסגרת גזר הדין כל הוראה אחרת המחייבת את המערער להפקיד את רשיונו פעם נוספת; ואף לא עשה כן כאשר המערער פנה בבקשה לקיזוז תקופות הפסילה ביום 4.12.17.

יתרה מכך, ראוי אף להפנות להוראות סעיף 557(ה) לתקנות התעבורה ולפיו "**המציא בעל הרישיון את הרישיון לרשות לפי חלק זה, וחלה עליו, בשל פסילה אחרת, חובה להמציאו פעם נוספת לרשות לפי חלק זה, ימציא לה אישור על ההמצאה הקודמת, שנתנה לו הרשות שלה המציא את הרישיון, ומירוצ תקופת הפסילה הנוספת לא יתחיל לפני שהמציא את האישור כאמור**"; וכאמור בענייננו אישור ההפקדה בתיק הבפ"ת הוצג לבית המשפט קמא עוד ביום 4.12.17, ובית המשפט אף הכיר בו לצורך קיזוז ימי הפסילה.

לאור כל האמור, אני קובעת כי לא היה על המערער להפקיד פעם נוספת את רשיון הנהיגה שלו לאחר מתן גזר הדין, וכי הפסילה שהוטלה עליו החלה ביום מתן גזר הדין - 23.11.17; מפסילה זו יש לנכות 32 חודשים אותם ריצה המערער במסגרת הפסילה המנהלית והפסילה עד תום ההליכים, כפי שהורה בית המשפט קמא. עם זאת, בהתאם לחוק, התקופה שבה ריצה המערער את עונש המאסר בפועל, לא תבוא במניין הפסילה.

מזכירות בית המשפט מתבקשת לפעול להוצאת אישור הפקדה למערער בהתאם.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

גילת שלו, שופטת